

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ (๑) เพื่อศึกษาคูณลักษณะการบริหารงานตามหลักทศุติยาปาปณิกสูตรของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา (๒) เพื่อศึกษาหลักและวิธีการพัฒนาคุณลักษณะการบริหารงานตามหลักทศุติยาปาปณิกสูตรของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา (๓) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะการบริหารงานตามหลักทศุติยาปาปณิกสูตรสำหรับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed-Method Research) โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจาก เอกสาร ตำรา ข้อมูล สถิติ รายงานการวิจัย รายงานของหน่วยงานต่าง ๆ บทความทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ และการสัมภาษณ์ (interview) และแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

- ๓.๑ รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง / ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
- ๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Method Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากการแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยทำการ สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง / ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลหลักในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายต่างๆ หัวหน้ากลุ่มสาระ และครูผู้สอน รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีจำนวน ๓ โรงเรียน ในปีการศึกษา ๒๕๕๙ มีประชากรครูทั้งหมด ๑๕๖ คน ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางประชากรของเครจซีและมอร์แกน (R.V.Krejcie & D.W.Morgan)^๑ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๑๑๒ คน

๓.๒.๑ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ที่ใช้การศึกษาวิจัยเชิงสำรวจจากการแจกแบบสอบถาม มีประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

๑) ประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารหรือผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายต่างๆ หัวหน้ากลุ่มสาระ และครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๓ โรงเรียน รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น จำนวน ๑๕๖ คน

๒) กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารหรือผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายต่าง ๆ หัวหน้ากลุ่มสาระ และครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครจซีและมอร์แกน (R.V.Krejcie & D.W.Morgan) โดยได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๑๑๒ คน จากนั้นทำการแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามแต่ละโรงเรียนและวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) ดังแสดงในตารางที่ ๓.๑

ตารางที่ ๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ลำดับ ที่	โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ผู้อำนวยการ	รองผู้บริหาร ฝ่ายต่าง ๆ	หัวหน้า กลุ่มสาระ	ครู	กลุ่ม ตัวอย่าง
๑	โรงเรียนบางปะอิน “ราชานุเคราะห์ ๑”	๑	๔	๘	๙๓	๗๖
๒	โรงเรียนบางปะอิน	๑	๒	๘	๑๖	๑๙
๓	โรงเรียนอุดมศิลป์วิทยา	๑	๒	๘	๑๒	๑๗
	รวม	๓	๘	๒๔	๑๒๑	๑๑๒

^๑Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3). pp. 607-610.

๓.๒.๒ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (Qualitative Research)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายต่างๆ หัวหน้ากลุ่มสาระ และครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๖ ท่าน ได้แก่

๑. นางปรีศนา สุขสุสาสน์, ผู้อำนวยการโรงเรียนอุดมศิลป์วิทยา
๒. นางจันทร์เพ็ญ อินโท, รองผู้อำนวยการโรงเรียนอุดมศิลป์วิทยา
๓. นายพรชัย สมพงษ์, รองผู้อำนวยการโรงเรียนบางปะอิน
๔. นายเกียรติศักดิ์ ธรรมโอรส, รองผู้อำนวยการโรงเรียนบางปะอิน
๕. นายศุภมลคล อินทร์สนอง, ฝ่ายบริหารโรงเรียนบางปะอิน “ราชานุเคราะห์ ๑”
๖. นางกัญญชัญญ์ เหมือนเตย, ฝ่ายบริหารโรงเรียนบางปะอิน “ราชานุเคราะห์ ๑”

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย ได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำแนวคิดทฤษฎีมาสร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูลภาคสนาม ดังนี้

๓.๓.๑ แบบสอบถาม (Questionnaire) สอบถามข้อมูลเบื้องต้นของแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยกำหนดขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตอนที่ ๓ ปัญหา อุปสรรคข้อเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นคำถามแบบปลายเปิด

โดยแบบสอบถามตอนที่ ๒ มีเกณฑ์ลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า แบ่งออกเป็น ๕ ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตามเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้^๒

ระดับ ๕	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับความคิดเห็น	มากที่สุด
ระดับ ๔	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับความคิดเห็น	มาก
ระดับ ๓	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับความคิดเห็น	ปานกลาง
ระดับ ๒	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับความคิดเห็น	น้อย
ระดับ ๑	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับความคิดเห็น	น้อยที่สุด

^๒ธีรยุทธ พึ่งเกียรติ, สถิติเบื้องต้นและการวิจัย, คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สุทรไพศาล, ๒๕๔๕), หน้า ๑๓๐.

ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาวิจัยได้ตั้งข้อคำถามในการวิจัย จำนวน ๓๐ ข้อ โดยแบ่งระดับ
แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพุทธ ออกเป็น ๓ ด้าน ตามหลักธรรม ทุติยาปณิกสูตรมีคุณลักษณะ
๓ ประการ ประกอบด้วย

ด้านที่ ๑ จักขุมา หมายถึง มีวิสัยทัศน์กว้างไกล หรือ ทักษะทางด้านความคิด

ด้านที่ ๒ วิรูโร หมายถึง เชี่ยวชาญในงานที่ทำ หรือ ทักษะทางการปฏิบัติงาน

ด้านที่ ๓ นิสสยสัมปันโน หมายถึง มีมนุษยสัมพันธ์ดี หรือ ทักษะด้านการสื่อสาร

๓.๓.๒ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมี
โครงสร้าง โดยมีประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับ แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหาร
โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยผู้วิจัยได้กำหนดประเด็น
คำถามในการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารโรงเรียน
มัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย ๔ ประเด็นคำถาม ดังนี้

ประเด็นคำถามที่ ๑ แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำ ด้านวิสัยทัศน์ (จักขุมา)

ประเด็นคำถามที่ ๒ แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำ ด้านความเชี่ยวชาญ
(ด้านวิรูโร)

ประเด็นคำถามที่ ๓ แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์
(นิสสยสัมปันโน)

ประเด็นคำถามที่ ๔ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำ
เชิงพุทธของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๓.๔ การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

๓.๔.๑ แบบสอบถาม มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

๑) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย เพื่อใช้
เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยให้ครอบคลุมเนื้อหา กรอบความคิด วัตถุประสงค์การวิจัย

๒) ขอคำแนะนำจากประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อใช้เป็น
แนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

๓) สร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น ๓ ตอน ได้แก่

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับ
การศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ แนวทางการพัฒนาภาวะ
ผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดย
สร้างข้อคำถามตามกรอบแนวคิด มีจำนวน ๓๐ ข้อ ประกอบด้วย ๑) ด้านจักขุมา จำนวน ๑๐ ข้อ
๒) วิรูโรจำนวน ๑๐ ข้อ ๓) ด้านนิสสยสัมปันโน จำนวน ๑๐ ข้อ

ตอนที่ ๓ ปัญหา อุปสรรคข้อเสนอแนะทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๔) นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จ เสนอต่อประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามในเบื้องต้นแล้วนำมาแก้ไขปรับปรุง

๕) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบเบื้องต้นจากประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบ ความถูกต้องตามเนื้อหา (Content Validity) และภาษาที่ใช้ จำนวน ๕ ท่าน ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่สร้างขึ้นมาเพื่อการศึกษาวิจัยนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบเครื่องมือโดยการทดสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) และทดสอบหาความเชื่อมั่น (Reliability) ตามขั้นตอนดังนี้

๑) การทดสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยผู้วิจัยได้นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๕ ท่าน ซึ่งประกอบด้วยคณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำนวน ๒ ท่าน และผู้เชี่ยวชาญ ภายนอกจำนวน ๓ ท่าน ช่วยตรวจสอบความถูกต้องครอบคลุม และแก้ไขปรับปรุงให้เกิดความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๕ ท่าน ประกอบด้วย

๑. พระมหาสมบุญ สุธมโม, ผศ.ดร.	รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒. รศ.ดร.สมศักดิ์ บุญปุ	ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓. ดร.ฉัตรชัย ธรรมนครบุรี	ผู้อำนวยการโรงเรียนนิวเซียร์กลีนส์คอนธูปถัมภ์
๔. ดร.อัจฉรา คหิณฑพงศ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดลาดตระโง
๕. นางสุวิมล เปลื้องกระโทก	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดลาดทราย

โดยผู้วิจัยได้นำเครื่องมือที่สร้างขึ้น มาหาค่าดัชนีสอดคล้องสอดคล้อง ตามวัตถุประสงค์รายข้อ (Index of consistency : IOC) สำหรับพิจารณาเนื้อหาและภาษาของข้อคำถามแต่ละข้อว่าเหมาะสม ไม่แน่ใจและไม่เหมาะสม ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือทั้งฉบับได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง ๐.๘๐-๑.๐๐ ทั้งฉบับ ถือว่าแบบสอบถามมีความเหมาะสม

๒) การหาความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือ (Content Validity) โดยใช้สูตร IOC (Index of Congruence : ดัชนีความสอดคล้อง) ด้วยการนำเครื่องมือการวิจัยที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๕ ท่าน พิจารณาลงความเห็น และให้คะแนนดังนี้

ให้คะแนน + ๑ เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับประเด็นที่ต้องการศึกษา

ให้คะแนน ๐ เมื่อไม่แน่ใจข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับประเด็นที่ต้องการศึกษา

ให้คะแนน - ๑ เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับประเด็นที่ต้องการศึกษา

คำนวณหาค่า IOC โดยมีสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\text{สูตร IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับแบบทดสอบ

ΣR แทน ผลรวมของคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์ ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ ๐.๕๐ - ๑.๐๐ มีค่าความเที่ยงตรง ใช้ได้

ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า ๐.๕๐ ต้องปรับปรุง ยังใช้ไม่ได้ นำมาแก้ไขหรือตัดทิ้ง จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

๖) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำไปทดสอบการใช้โดยการขออนุญาต เก็บข้อมูลตัวอย่าง (Try Out) กับบุคลากรในโรงเรียนวิเชียรกลิ่นสุคนธ์อุปถัมภ์ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึง กับบุคลากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จำนวน ๓๐ คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) โดยการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ค่าสัมประสิทธิ์ของความสอดคล้องรายข้อ (ตามภาคผนวก) และสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น ได้ค่าความเที่ยงทั้งฉบับแบบชนิดประมาณค่า เท่ากับ ๐.๙๔๒ ดังนี้

สูตร

$$\alpha = \left[\frac{K}{K-1} \right] \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ α = ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

K = จำนวนข้อของแบบสอบถาม

$\sum S_i^2$ = ผลรวมค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ

S^2 = ความแปรปรวนของคะแนนแบบสอบถามทั้งฉบับ

ค่าความเที่ยง มีค่าอยู่ระหว่าง - ๑ ถึง + ๑ แต่ค่าความเที่ยงที่ใช้ได้จะต้องเป็น + และมีค่าใกล้ ๑ ค่าความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability)

๗) นำแบบสอบถามที่ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข เสนอต่อประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปแจกให้กลุ่มตัวอย่างจริงในการศึกษาวิจัย ต่อไป

๓.๔.๒ แบบสัมภาษณ์

โดยมีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

๑) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามโดยให้ครอบคลุมเนื้อหา กรอบความคิด วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๒) ขอคำแนะนำจากประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์

๓) สร้างแบบสัมภาษณ์เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง โดยมีประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย ๔ ประเด็นคำถาม ดังนี้

ประเด็นคำถามที่ ๑ แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำ ด้านวิสัยทัศน์ (จักขุมา)
 ประเด็นคำถามที่ ๒ แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำ ด้านความเชี่ยวชาญ
 (ด้านวิธฺโร)

ประเด็นคำถามที่ ๓ แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์
 (นิสสยสัมปັນโน)

ประเด็นคำถามที่ ๔ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำ
 เชิงพุทธของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๔) นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จเสนอต่อประธานและกรรมการที่ปรึกษา
 วิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบคุณภาพแบบสัมภาษณ์เบื้องต้นแล้วนำมาแก้ไขปรับปรุง

๕) นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบเบื้องต้นจากประธานและกรรมการที่
 ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบ ความถูกต้องตามเนื้อหา (Content Validity) และ
 ภาษาที่ใช้จำนวน ๕ ท่าน

๖) นำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง ๕ ท่าน มาปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ให้
 สมบูรณ์ จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับจริงแล้วนำไปสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจริงในการศึกษาวิจัย ต่อไป

๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๕.๑ การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังนี้

๑) ผู้วิจัยขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
 บริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วังน้อย เพื่อขอเชิญ
 คณาจารย์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย กลุ่มตัวอย่างทดสอบเครื่องมือวิจัย และกลุ่มตัวอย่างใน
 การวิจัย

๒) นำหนังสือขอความร่วมมือไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย และนำ
 หนังสือขอความร่วมมือไปยังกลุ่มตัวอย่างทดสอบเครื่องมือวิจัย และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เพื่อขอ
 ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลแจกแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยทำการนัด
 หมาย วัน เวลา ที่จะขอความอนุเคราะห์ช่วยเหลือในแจกแบบสอบถามและเก็บคืน

๓) นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัย
 ทางสังคมศาสตร์ต่อไป

๓.๕.๒ การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ตามขั้นตอน ดังนี้

๑) ผู้วิจัยขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
 บริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ
 ในการสัมภาษณ์

๒) นำหนังสือขอเชิญผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยไปมอบให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้วยตนเอง โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้กำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการให้สัมภาษณ์

๓) เก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท

๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Method Research) จึงมีการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ดังนี้

๓.๖.๑ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม (Questionnaire)

โดยการวิเคราะห์ข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

๑) ตรวจสอบความถูกต้องความสมบูรณ์ของแบบสอบถามตั้งแต่ฉบับแรกถึงฉบับสุดท้าย

๒) ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าโดยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลของแต่ละตอนของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และประมวลผลทั้ง ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมทุกด้านและจำแนกเป็นรายด้าน โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ ๓ ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพุทธ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายเพื่อจัดระดับคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครู โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยกำหนดเป็นช่วงของคะแนน โดยผู้วิจัยได้แปลความจากบุญชม ศรีสะอาด^๓ โดยมีเกณฑ์การให้แปลคะแนน ดังนี้

เกณฑ์คะแนน

ค่าเฉลี่ย ๔.๕๑ – ๕.๐๐	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย ๓.๕๑ – ๔.๕๐	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย ๒.๕๑ – ๓.๕๐	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย ๑.๕๑ – ๒.๕๐	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐ – ๑.๕๐	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

^๓บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ ๘, (กรุงเทพมหานคร: ชมรมเด็ก, ๒๕๕๓), หน้า ๑๐๐.

๓.๖.๒ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview)

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์เนื้อหาความเรียง และสรุปผลข้อมูลตามแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้างจากผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน ๖ ท่าน

๓.๖.๓ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

๑) หาค่าข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามทั่วไปใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

๒) หาค่าระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation, S.D.)

๓) การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)